

Infospot

De TOP 25 van de werkzame bestanddelen in de uitgaven in de ambulante sector van de verzekering voor geneeskundige verzorging in 2013

Juli - Augustus - September 2014

De TOP 25 van de werkzame bestanddelen vertegenwoordigen 35 % van de totale netto-uitgaven (dit zijn de uitgaven voor de verplichte verzekering) en 26 % van het behandelingsvolume (DDD¹). Ter verduidelijking: er bestaan naast deze 25 werkzame bestanddelen nog 718 werkzame bestanddelen waarvoor er een verzekeringstegemoetkoming is door de verplichte ziekteverzekering in de ambulante sector.

Tabel 1: TOP 25 (2013)

Plaats nettobedrag 2013	ATC	Werkzaam bestanddeel	Nettobedrag 2013 (in EUR)	DDD 2013	Aantal patiënten 2013	Gemidd. jaarlijkse toename nettobedrag 2010 - 2013	Jaar van de eerste vergoeding van het werkzaam bestanddeel	1° jaar van verschijning in de TOP 25
1	L04AB04	ADALIMUMAB	112.334.994	2.905.830	10.664	7.850.337	2004	2006
2	C10AA07	ROSUVASTATINE	73.213.674	118.336.719	300.947	2.130.625	2003	2006
3	L04AB01	ETANERCEPT	66.689.758	1.719.834	6.609	3.871.835	2002	2005
4	B02BD02	FACTEUR VIII DE COAGULATION	50.010.491	106.872	276	1.002.378	1980*	2002
5	A02BC02	PANTOPRAZOLE	45.983.169	152.478.689	964.371	1.939.427	1997	2002
6	C10AA05	ATORVASTATINE	44.914.797	139.171.941	383.543	-23.007.401	1998	1999
7	R03AK06	SALMETEROL ET FLUTICASONE	44.678.688	27.890.218	239.378	-511.896	2001	2002
8	A02BC01	OMEPRAZOLE	33.825.511	145.308.506	650.005	-7.487.582	1989	1997**
9	N06AB10	ESCITALOPRAM	32.645.413	67.960.241	305.253	535.467	2003	2004
10	R03AK07	FORMOTEROL ET BUDESONIDE	32.027.566	24.598.110	263.572	-1.538.217	2002	2003
11	L03AB07	INTERFERON BETA-1A	31.263.490	2.580.872	3.932	-1.366.384	1998	2001
12	C10AA01	SIMVASTATINE	30.687.397	176.000.775	681.721	-920.021	1990	1997**
13	B01AF01	RIVAROXABAN	29.436.569	21.176.023	52.168	9.794.374	2009	2013
14	L01XE01	IMATINIB	26.117.246	249.220	1.063	-168.742	2002	2007
15	C07AB07	BISOPROLOL	26.071.315	101.346.812	695.597	585.297	1988	1997**
16	B01AB05	ENOXAPARINE	25.266.217	18.902.389	252.003	821.183	1989	2010
17	J01CR02	AMOXICILLINE ET INHIBITEURS D'ENZYME	24.410.305	35.251.099	1.554.547	-879.095	1986	1997**
18	C01DX12	MOLSIDOMINE	23.959.497	80.324.616	114.585	-1.231.866	1981	1997**
19	N06AX21	DULOXETINE	23.800.050	20.142.825	101.041	1.869.549	2006	2012
20	R03BB04	BROMURE DE TIOTROPIUM	23.577.450	17.125.661	70.385	-1.603.880	2004	2006
21	A10AE04	INSULINE GLARGINE	23.500.011	14.435.724	59.915	1.728.051	2004	2012
22	J05AR03	TENOFOVIR DISOPROXIL ET EMTRICITABINE	22.415.888	1.192.223	4.136	1.957.760	2009	2012
23	M05BX04	DENOSUMAB	21.954.792	21.123.908	34.203	7.318.264	2010	2013
24	A10BA02	METFORMINE	21.655.957	100.311.284	476.959	1.208.129	1980*	2013
25	J01CA04	AMOXICILLINE	20.794.375	31.159.070	1.708.912	-154.433	1980*	1997**
TOTAAL TOP 25			911.234.620	1.321.799.461	-	-	-	-

* 1980 of nog vroeger

**1997 is het eerste jaar waarin Farmanetgegevens beschikbaar waren; deze moleculen zal waarschijnlijk vroeger in de TOP 25 verschenen zijn.

(bron: RIZIV – Farmanet)

De TOP 25 bevat weinig heel recente werkzame bestanddelen. Het recentste werkzaam bestanddeel is desonumab (behandeling van osteoporose en solide tumoren met botmetastasen), dat sinds 2010 wordt terugbetaald. Omgekeerd dateren 12 werkzame bestanddelen van vóór het jaar 2000.

Bepaalde werkzame bestanddelen zijn “oude bekenden” van de TOP 25: omeprazol, simvastatine, bisoprolol, amoxicilline met en zonder enzymremmer en molsidomine bijvoorbeeld waren reeds aanwezig in de TOP 25 van 1997 (het eerste jaar waarin Farmanetgegevens beschikbaar waren).

Atorvastatine, dat zijn eerste plaats in 2012 al had verloren (vanaf 2001 zonder onderbreking bezet), situeert zich voortaan op de 6^e plaats. De komst van generieken in de loop van het jaar 2012 heeft de kost per DDD van deze molecule doen dalen van 1,08 naar 0,32 EUR. We merken ook op dat de komst van generieken samenging met een groei in de afgeleverde volumes.

De **1^e plaats** wordt voortaan ingenomen door adalimumab, een TNF-remmer die gebruikt wordt om inflammatoire processen bij zware aandoeningen af te remmen als de klassieke behandelingen niet helpen. Adalimumab wordt in 53% van de gevallen voorgeschreven door reumatologen (vooral om reumatoïde polyarthritis te behandelen), in 31% van de gevallen door gastrologen (ziekte van Crohn) en in 13% van de gevallen door dermatologen (psoriasisreuma). Het aantal patiënten blijft beperkt maar de behandeling is duur (ongeveer 40 EUR per DDD).

Op de **2^e plaats** staat rosuvastatine. Sinds de eerste terugbetaling in 2003 is deze molecule gelijkmatig blijven stijgen in het aantal statinevoorschriften. 21% van de statinepatiënten kreeg in 2013 rosuvastatine voorgeschreven. Aangezien rosuvastatine meer kost (2 keer zoveel als atorvastatine en meer dan 3 keer zoveel als simvastatine), vertegenwoordigt ze ongeveer de helft van het budget van de statines.

Op de **3^e plaats** vinden we nog een TNF-inhibitor, etanercept, die voor hetzelfde type aandoening als adalimumab voorgeschreven wordt (84% van de voorschriften door reumatologen en 15% door dermatologen). Het prijsniveau is hetzelfde als adalimumab.

Het is mogelijk om op basis van de databankgegevens het aantal patiënten te bepalen aan wie een bepaald werkzaam bestanddeel minstens éénmaal dat jaar werd afgeleverd². Deze informatie geeft een ander beeld dan het volume uitgedrukt in DDD of in kost. Sommige werkzame bestanddelen worden immers gebruikt voor een korte termijn door veel patiënten (bv.: het antibioticum amoxicilline - ATC code J01CA04 - dat in 2013 aan 1,7 miljoen patiënten is afgeleverd). Andere werkzame bestanddelen worden gebruikt bij chronische behandelingen, wijd verspreid onder de bevolking, zoals de cardiovasculaire geneesmiddelen (atorvastatine, simvastatine, enz.). Nog andere tenslotte worden slechts gebruikt bij een klein aantal patiënten waarvan de gezondheidstoestand die dure behandelingen noodzakelijk maakt: 5 werkzame bestanddelen van de top 25 hebben minder dan 10.000 patiënten, bijvoorbeeld patiënten die lijden aan reumatoïde polyarthritis (etanercept), hemofilie (factor VIII coagulatie) of multiple sclerose (interferon beta-1a).

2. Het aantal verschillende rechthebbenden die minstens 1 verpakking met het bijhorende werkzame bestanddeel afgeleverd hebben gekregen gedurende het jaar 2013, wordt opgeteld.

De TOP 25 van 2013 bevat:

- 3 werkzame bestanddelen gebruikt bij COPD en astma (salmeterol met een corticosteroid, formoterol met een corticosteroid en tiotropium bromide)
- 3 cholesterolverlagende middelen (atorvastatine, rosuvastatine en simvastatine)
- 2 immunosuppressiva geïndiceerd voor de behandeling van actieve reumatoïde artritis, ziekte van Crohn en psoriasis (adalimumab en etanercept)
- 2 protonpompremmers die dienen om de maagzuursecretie te remmen (omeprazol en pantoprazol)
- 2 geneesmiddelen die gebruikt worden bij de preventie van trombosen (enoxaparine en rivaroxaban)
- tweemaal het breedspectrumantibioticum β -lactam, al dan niet gecombineerd met een β -lactamaseremmer (amoxicilline en amoxicilline + clavulaanzuur)
- 2 antidepressiva (escitalopram en duloxetine)
- 2 antidiabetica (insuline glargine en metformine)
- 1 stollingsfactor (bloedstollingsfactor VIII)
- 1 anti-anginosum gebruikt bij de chronische behandeling van stabiele angor (molsidomine)
- 1 immunomodulerend middel gebruikt bij de behandeling van multiple sclerose (interferon β -1a)
- 1 antitumoraal geneesmiddel (imatinib)
- 1 β -blokker gebruikt bij o.a. de behandeling van hypertensie (bisoprolol)
- 1 combinatiepreparaat van anti-retrovirale middelen voor de behandeling van infecties met het HIV virus (tenofovir disoproxil en emtricitabine)
- 1 molecule die zowel voor de behandeling van osteoporose (specialiteit PROLIA) en solide tumoren met botmetastasen (specialiteit XGEVA) gebruikt wordt.

Verantwoordelijke uitgever: J. De Cock, Tervurenlaan 211, 1150 Brussel

Realisatie: Dienst voor geneeskundige verzorging van het RIZIV

Grafisch design: Communicatiecel van het RIZIV

Foto: Verypics

Publicatiecatum: September 2014

Wettelijk depot: D/2014/0401/38